

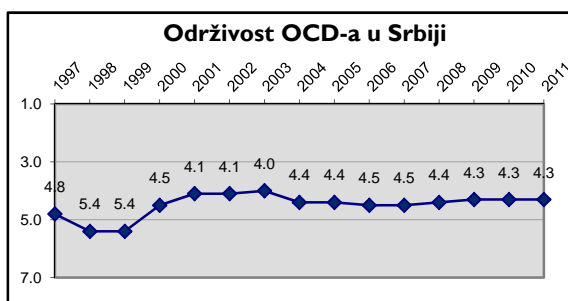
INDEKS ODRŽIVOSTI- SRBIJA 2011

15. IZDANJE – Jun 2012

ODRŽIVOST OCD-A: 4.3

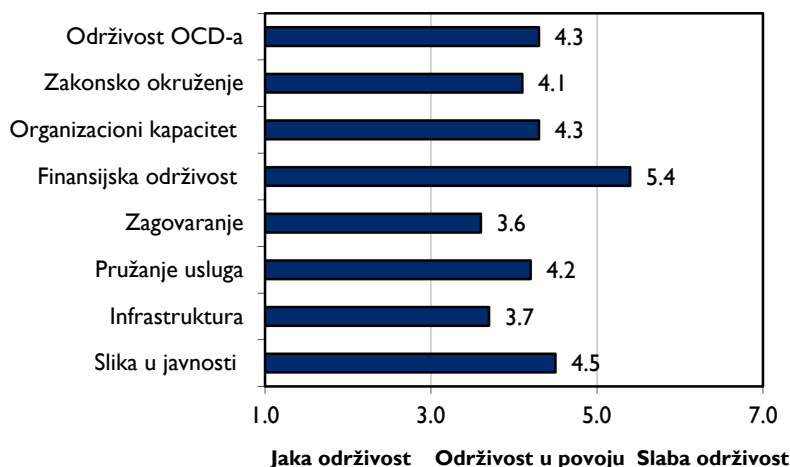
Društveni i politički život Srbije u 2011. godini obeležila su tri nacionalna politička pitanja. Kandidatura Srbije za ulazak u Evropsku uniju bila je ključna politička tema godine. Protesti Srba na severu Kosova podstakli su debate o tome da li EU integracije Srbije zahtevaju priznavanje nezavisnosti Kosova. S obzirom na to da je predizborna, 2011. godina takođe je obeležena jakim kampanjama političkih partija.

Pažnja javnosti je takođe bila usmerena ka zvaničnim rezultatima popisa stanovništva u 2011. godini. Broj stanovnika Srbije smanjio se za 377.335 u odnosu na prethodni popis iz 2002. U isto vreme, rekordno veliki broj građana sada živi u Beogradu i drugim većim gradovima.

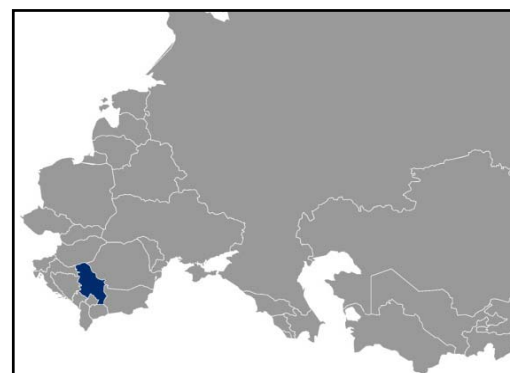
civilnim društvom Vlade RS su, uz podršku USAID-a u 2011. godini sproveli istraživanje o proceni stanja civilnog sektora u Srbiji. Ova procena stanja OCD-a je do sada najveća sprovedena studija koja ispituje potrebe i kapacitete civilnog sektora u Srbiji. Preko hiljadu predstavnika OCD-a iz cele zemlje bilo je intervjuisano u sklopu ovog istraživanja. Rezultati su pokazali ključne nedostatke sektora. Na primer, do sredine 2011. godine, 79% organizacija nije

Rezultati za Srbiju 2011

Migracije stanovništva su takođe uticale na civilno društvo. Članovi i saradnici OCD-a su se iz manjih, preselili u organizacije koje se nalaze u većim gradovima, na prvom mestu u Beogradu.

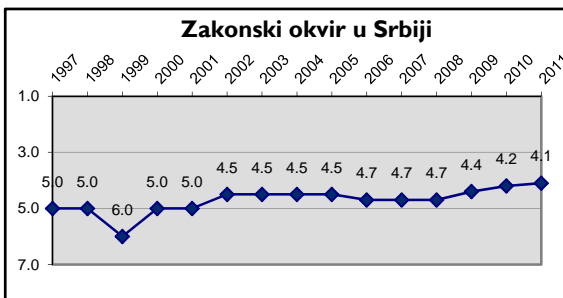
Građanske inicijative i Kancelarija za saradnju sa

obezbedilo finansijsku sigurnost do kraja godine, a samo 6% smatra sebe finansijski stabilnim i u 2012. godini.

Proces preregistracije za udruženja završen je 2011. godine. U decembru 2011. godine, Srbija je imala 16.130 registrovanih udruženja, 52 međunarodne organizacije civilnog društva i u proseku 380 fondacija i zadužbina. Postoji značajan regionalni disbalans u broju OCD-a, gde je 64% organizacija smešteno na teritoriji samo dve oblasti: Beograda (28%) i Vojvodine (36%). Znatno manji broj organizacija dolazi iz ostalih regiona iako čine 71,8% teritorije Srbije i 50% ukupne populacije. Preciznije, 7% OCD-a se nalazi na teritoriji zapadne Srbije, 12% na teritoriji centralne, 7% na teritoriji istočne i 10% na teritoriji jugoistočne Srbije.

ZAKONSKO OKRUŽENJE: 4.1

Pravni okvir OCD-a u Srbiji se značajno poboljšao u 2010. godini usvajanjem Zakona o udruženjima i Zakona o fondacijama i zadužbinama, a sama njihova implementacija je poboljšana u 2011. Međutim, prema istraživanju o proceni stanja OCD-a, 27% organizacija je nezadovoljno Zakonom o udruženjima.

OCD-i se registruju putem mreže 14 regionalnih kancelarija Agencije za privredne registre RS. Sposobnost i znanje zaposlenih u Agenciji su se znatno poboljšali, što je rezultat napora za jačanje kapaciteta od strane OCD-a u 2010. i 2011. godini. Zakon o udruženjima nalaže preregistraciju svih udruženja najkasnije do 22. aprila 2011. godine. Broj udruženja je dramatično porastao u prethodnoj godini, ističući efikasnost nove, decentralizovane procedure registracije. Do tada je bila praksa da se udruženje ili fondacija registruje u Beogradu i OCD-i su često čekali odgovore na svoje prijave više od 3 meseca, a zatim bi morali ili da ponovo podnose ili da ispravljaju svoju dokumentaciju. Sada je lako doći do kancelarija Agencije i proces registracije ide mnogo brže. Dok udruženja i fondacije još uvek ne mogu da se registruju putem interneta, mogu sačuvati i popuniti formulare sa sajta Agencije kako bi olakšale registraciju. Novi proces registracije za fondacije i zadužbine počeo je 1. marta 2011. godine, a krajnji rok za preregistraciju je 28. februar 2012. godine.

Prema proceni stanja OCD-a, 43% njih veruje da je politička klima nepovoljna za razvoj organizacija. Političke partije nastavljaju da formiraju svoje organizacije koje počinju da primaju finansijsku podršku od međunarodne donatorske zajednice i same države. Na primer, koalicija vladajuće nacionalne partije i nekoliko regionalnih partija, registrovana kao udruženje građana pod nazivom Ujedinjeni regioni Srbije je ključni učesnik na izborima 2012. Zakon o finansiranju političkih aktivnosti, koji je usvojen u junu 2011. a koji tek treba da stupi na snagu, strogo zabranjuje donacije političkim partijama kroz OCD-e.

U decembru 2011. god. Ministarstvo finansija uvelo je pojednostavljenu administrativnu proceduru za male organizacije i fondacije, kao odgovor na zagovaračke inicijative koje su organizovane od strane 200 udruženja i fondacija.

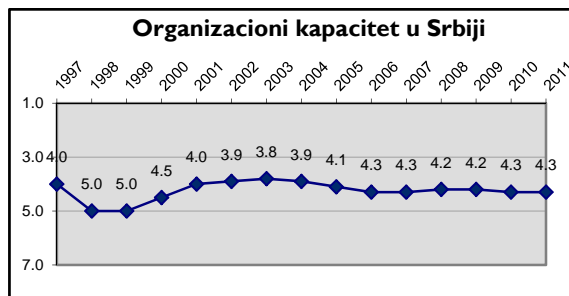
Zakon o volontiranju je usvojen u maju 2010.godine. OCD-i angažuju volontere u skladu sa Zakonom, ali usled količine administrativnih obaveza, moraju da potpišu pravni ugovor sa volonterima. Većina OCD-a sklona je neformalnom pristupu pri angažovanju volontera. Uprkos prošlogodišnjim raspravama koje uključuju OCD-e kao korisnike lutrijskih fondova, u ovom pogledu napredak nije napravljen u 2011. godini.

OCD su oslobođene od poreza na strane i domaće grantove, donacije, članarine i druge forme prihoda koje se ne tiču organizacijskih aktivnosti. Korporacije mogu odbiti 3,5% od svojih zarada za “medicinske, kulturne, obrazovne, naučne, humanitarne, religiozne, ekološke i sportske svrhe.” Zakon o porezu na zarade se ne odnosi na dobrotvorne prihode.

OCD mogu direktno biti uključene u privredne delatnosti sve dok su one u skladu sa statutarnim ciljevima organizacije i predviđene statutom organizacije. Šta više, organizacija pri registraciji mora da navede tu delatnost pod glavnom šifrom delatnosti ako planira da je sprovodi; takođe može direktno da se bavi nekim drugim delatnostima koje su određene statutom. Ovo pravilo se primenjuje nedosledno, s obzirom na to da nadležne državne vlasti zauzimaju takav stav da udruženje može da se bavi samo onim delatnostima koje su registrovane u Agenciji za privredne registre. Profit ostvaren od strane OCD-a je oslobođen od poreza na zaradu sve dok zarada od privredne delatnosti ne prelazi 400.000 dinara (oko 6.200 američkih dolara) i nije podeljena osnivačima, zaposlenima, članovima upravnog odbora ili nekim drugim osobama unutar organizacije. Šta više, plate organizacije ne smeju da prelaze duple prosečne plate isplaćene od preduzeća za iste delatnosti. Na kraju, sva zarada mora da bude upotrebljena zarad ostvarivanja ciljeva organizacije i privredne delatnosti OCD-a ne smeju nepravedno da se nadmeću sa privatnim poslovnim sektorom. OCD-i smatraju ove zakone veoma kompleksnim i stoga se generalno vrlo retko bave privrednim delatnostima.

Lokalni pravni kapaciteti su još uvek slabi. Mnoge iskusne OCD obezbeđuju značajnu pravnu podršku novim i manje iskusnim grupama; međutim ovakav tip savetovanja pružaju lica koja nisu pravnici. U 2011.godini Građanske inicijative su započele realizaciju pro-bono projekta kroz koji 6 privatnih pravnih kancelarija iz Beograda dele besplatne pravne savete organizacijama civilnog društva širom Srbije.

ORGANIZACIONI KAPACITET: 4.3

OCD-i imaju nedovoljan broj aktivnih pristalica, što je rezultat veoma niskog nivoa građanskog aktivizma u zemlji i pretežno negativne slike celog sektora u medijima. Međutim, organizacije su u 2011. godini, upravo iz tog razloga više pažnje posvetile aktivnostima kojima se gradi podrška građana, na prvom mestu putem društvenih mreža. Donatori su takođe povećali svoje napore u izgradnji podrške i poverenja u OCD sektor u

2011. godini. Podrška lokalne zajednice OCD-ima, naročito kad su u pitanju one primarne, lokalne (grassroot) inicijative, takođe raste sporo ali sigurno.

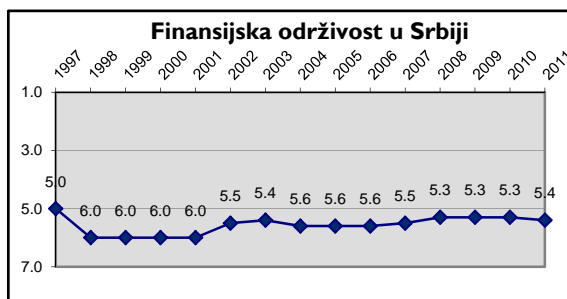
Smanjenje finansijske podrške organizacijama civilnog društva negativno se odrazilo na napore strateškog planiranja u 2011. godini. Većina organizacija još uvek nema kapaciteta da se bavi strateškim planiranjem. Čak i mnogo iskusniji OCD-i koji imaju strateške planove su sada prvenstveno fokusirani na dostizanje kratkoročnih ciljeva koji se tiču potreba za preživljavanjem. Mnogi OCD-i su iskoristili proces preregistracije da prošire svoje organizacione ciljeve, izjave misija i aktivnosti, kako bi sebi omogućile mnogo veću fleksibilnost u pronalazhenju sredstava.

Upravljanje unutar organizacija je još uvek na osnovnom nivou. Mnoge organizacije nemaju pisane procedure upravljanja i ne prave jasnu razliku između upravljačkog i rukovodilačkog odlučivanja. Međutim, u 2011. godini, 100 organizacija je potpisalo etički kodeks OCD-a koji obuhvata dobre principe upravljanja.

U 2011. godini, oko 4 500 ljudi je zapošljeno u civilnom sektoru. OCD-i nemaju finansijsku stabilnost koja bi garantovala dugoročnu zaposlenost. Pošto su finansijski resursi u opadanju, OCD-i ubzano gube svoje najkvalifikovanije kadrove koji se okreću bolje plaćenim i stabilnijim poslovima u državnom i privatnom sektoru. Pošto je stopa nezaposlenosti u zemlji jako visoka, mnogi ljudi vide civilni sektor kao mogućnost privremenog zaposlenja pre nego kao šansu da učestvuju u društvenim promenama. Volonterizam je u porastu, ali je delimično podstaknut nadom da će rezultirati budućim zaposlenjem.

Procena stanja OCD-a ukazala je na to da 20% organizacija nema svoje prostorije za rad; 30% OCD-a nema računare, 13% ima samo 1 računar na 10 ili više ljudi, 18% ima jedan računar na 1 do 3 osobe, a samo 3% ima više od jednog računara po osobi. Oprema mnogih organizacija postaje zastarela pošto je u većini slučajeva kupljena početkom 2000ih a 64% organizacija danas koristi Internet. Jeftiniji modeli smart telefona su donekle povećali korišćenje interneta.

FINANSIJSKA ODRŽIVOST: 5.4

Finansijska održivost OCD-a u Srbiji je najgora u poslednjih petnaest godina. Procena stanja OCD-a je pokazala da sredinom 2011. god., 79% organizacija nije sebi obezbedilo sredstva do kraja godine a samo 6% smatra sebe finansijski spremnim za 2012. godinu. Čak i one organizacije koje su godinama unazad bile stabilne, izgubile su svoje lojalno jezgro međunarodnih donatora i počele da tragaju za novim u 2011. godini; manje i lokalne organizacije čak uopšte nemaju lojalnu finansijsku podršku.

Mnogi strani donatori napuštaju Srbiju, najavljuju svoj odlazak ili umanjuju svoje programe. Samo EU povećava finansijsku podršku za OCD-e, ali s obzirom na administrativne zahteve, većina organizacija ne može da ima bilo kakvu korist od EU sredstava. EU fondovi praktikuju i prvenstvo pružaju onim organizacijama koje imaju jake finansijske i upravljačke kapacitete. EU zahteva od svojih grantija da obezbede do 20% iznosa celog granta, koji su u proseku oko 100.000 eura. OCD-i čak moraju da prefinansiraju 20% iznosa EU granta za čitav period trajanja projekta, dobijajući povraćaj novca po završetku projekta. Većina OCD-a u Srbiji jednostavno ne može da ispunji ove zahteve.

Lokalni izvori finansiranja su nedovoljni. Samo 8% finansija OCD-a dolazi od pojedinačnih donacija. Pružanje usluga postaje mnogo značajniji izvor finansiranja, s obzirom na to da obezbeđuje 13% godišnjih sredstava u sektoru. Prvenstveno zbog ekonomske krize, organizacije koje su bazirane na članstvu se bore pri prikupljanju članarine i pokušavaju na različite načine da povećaju broj članova, što podrazumeva smanjenje članarina i povećanje drugih prava koja mogu da uživaju članovi.

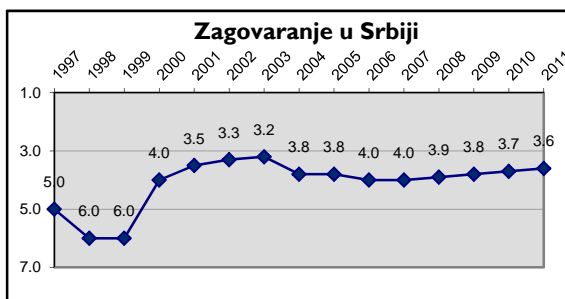
OCD-i su povećali samofinansiranje kroz pozajmice od njihovih osnivača i delimično prikupljene članarine u poslednje 4 godine. U 2011. godini, rekordnih 44% organizacija prikuplja sredstva na ovaj način, a tokom prethodnih godina beležen je porast od 28% u 2008., 31% u 2009. i 37% u 2010. godini.

Ministarstvo omladine i sporta je u 2011. godini donelo propis o povećanju transparentnosti u javnom finansiranju omladinskih organizacija. Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu je počelo izradu sličnog dokumenta i za druge tipove udruženja; međutim, proces izrade još uvek nije toliko transparentan.

Korporativno finansiranje OCD-a je poraslo u 2011. godini, ali još uvek ne predstavlja značajnu podršku sektoru. Ovakav vid finansiranja je prisutan u 6% godišnjih budžeta OCD-a u 2011.g, što je porast u odnosu na 3% u periodu između 2008. i 2010. godine.

OCD-i imaju neke osnovne sisteme finansijskog upravljanja, što im omogućava da redovno podnose finansijske izveštaje donatorima i državi. Međutim, 75% OCD-a nikad nije imalo finansijsku reviziju, a finansijski menadžment se nalazi među top 3 na listi obuka koje bi organizacije htele da imaju. Trening za finansijski menadžment je i dalje nedostupan u Srbiji.

ZAGOVARANJE: 3.6

2011. godini.

Procena stanja OCD-a potvrđuje da organizacije koje se bave zagovaranjem veruju da je saradnja sa državom poboljšana: 51% organizacija zadovoljno je saradnjom sa lokalnim vlastima, a 40% je zadovoljno saradnjom sa državnim vlastima. Dok su lokalne vlasti još uvek otvorenije za saradnju sa civilnim sektorom, republičke vlasti su dosta poboljšale svoje stavove prema OCD-ima u

OCD su imale mnogo direktniji kanal komunikacije sa republičkim vlastima u 2011. godini, prvenstveno zbog napora republičke Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom, koja je osnovana 2010.god. a postala funkcionalna sredinom 2011. Na primer, Vlada mnogo češće poziva OCD predstavnike da učestvuju u odborima za razvoj i kreiranju pravilnika, zakona i strategija, uključujući Strategiju za decentralizaciju i planiranje EU IPA fondova.

OCD veruju da su glavni motivi države da unapredi saradnju sa civilnim sektorom predstojeći izbori i kandidatura Srbije za ulazak u EU. Međutim, OCD takođe vide državu kao pristrasnu u

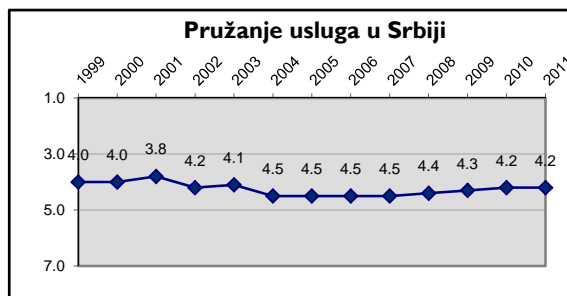
odnosu prema organizacijama koje podržavaju izvesne političke partije. U isto vreme, predstojeći lokalni izbori i kriza javnih budžeta negativno se odražavaju na saradnju sa lokalnim vlastima- mnoge organizacije su protestovale protiv administrativnog ćutanja lokalne vlasti ove godine, kao i zbog znatno kasnije isplate vezane za lokalne projekte.

Napori u zagovaranju su urodili plodom u 2011. godini. Medijske asocijacije su inicirale usvajanje nacionalne medijske strategije koja se tiče povlačenja države iz vlasništva medija, formiranja 6 regionalnih javnih servisa i otvaranje medija na jezicima manjina. Nakon pritiska OCD-a i resurs centara, Zakon o računovodstvu je bio izmenjen kako bi se pojednostavilo finansijsko upravljanje manjih OCD-a i fondacija. Šta više, zagovarački napori su doveli do uvođenja predmeta o brizi životinja u škole, a rezultirale promenama u statutima Kruševca i Kragujevca koje su olakšale učešće građana u donošenju odluka na lokalnom nivou. Ovi napori su još bili usmereni i protiv korupcije u procesima javne nabavke i u korist formiranja jedne nezavisne, regionalne, međuvladine komisije za pomirenje među bivšim jugoslovenskim zemljama (REKOM).

Mnoge koalicije su nastavile svoje aktivnosti iz prethodnih godina. Koalicija za nadzor javnih finansija nastavila je da prati rad Vlade i procese javnih nabavki. Zelena lista okuplja organizacije koje se bave zaštitom životne sredine kako bi zagovarali za čistije okruženje. U 2011. godini, Nacionalna koalicija za decentralizaciju je nadgledala i zagovarala povećano učešće građana u procesu donošenja odluka.

Političko lobiranje je još uvek pod znakom pitanja zbog odsustva pravnog okvira. Međutim, istaknuti OCD lideri su prepoznati kao glavni lobisti za interese OCD-a u Srbiji. Na primer, formiranje političke deklaracije Preokret od strane nekoliko nacionalnih političkih partija u 2011. se u javnosti posmatra kao rezultat OCD lobiranja. Preokret se fokusira na promene zvanične politike o statusu Kosova i izražavanje posvećenosti države evropskim integracijama.

PRUŽANJE USLUGA: 4.2

Socijalne i ekološke usluge koje se pružaju u Srbiji u potpunosti odgovaraju potrebama lokalnih zajednica. Država stoga rado pruža finansijsku podršku za ove usluge kroz grantove i ugovore kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou. Ostale usluge koje pružaju OCD-i obuhvataju izdavanje publikacija, edukacije, zaštitu građana i imovine, poljoprivredu, konsultantske i menadžmentske

usluge, trgovinu i kulturu.

Organizacije koje pružaju usluge još uvek nemaju stabilnu mrežu podrške i klijentele. Dok država postaje sve stabilniji partner i angažuje OCD-e za pružanje različitih usluga, malo je slučajeva strateškog, dugoročnog partnerstva između OCD-a i privatnog sektora.

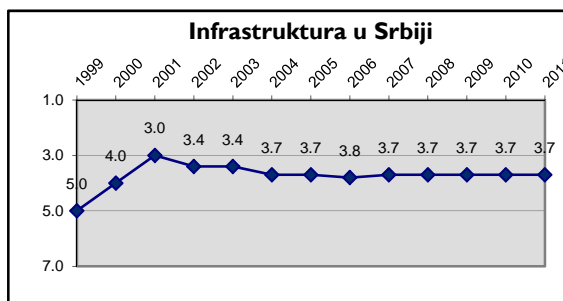
Samo 24% OCD-a je registrovano za pružanje usluga i u skladu sa tim mogu i legalno da naplaćuju svoje usluge. Samo 6% OCD-a u Srbiji osnovalo je svoje privatne poslovne jedinice iz

kojih se usmerava profit ka neprofitnim aktivnostima. Većina ovih kompanija su otvorene od strane profesionalnih socijalnih radnika koji pružaju socijalne usluge.

Koncept socijalnog preduzetništva je široko prihvaćen unutar samog sektora. Kreativne inicijative se fokusiraju na zapošljavanje socijalno ugroženih, marginalizovanih ili na bilo koji drugi način nezastupljenih grupa u Srbiji, i cilj im je da usmere zaradu ka promovisanju organizacione finansijske održivosti i finansiraju buduće neprofitne aktivnosti.

Zakon o socijalnim uslugama je usvojen 2011.godine ali se još uvek ne primenjuje. Zakon dalje deinstitucionalizuje sistem socijalne zaštite, omogućavajući OCD-ima da se takmiče na tržištu kao pružaoci socijalnih usluga.

INFRASTRUKTURA: 3.7

Resurs centri sa sedištem u Beogradu su i dalje glavna podška razvoju OCD-a u Srbiji. Samo nekoliko mreža i formalnih resurs centara i dalje postoje van glavnog grada. Iskusnije organizacije u celoj Srbiji su bili prisiljene da private ulogu resurs centara kako bi zadovoljile potrebe novih i manjih organizacija. Ovi formalni i neformalni resurs centri pružaju podršku pri osnivanju i

registrovanju novih OCD-a, edukacije i treninge, onezbeđivanje informacija o pozivima za predloge projekata, saveta u vezi plaćanja poreza i računovodstva, savladavanja veština za pisanje projekata, mogućnosti umrežavanja i konsultacija povodom odnosa sa javnošću. Sve ove usluge pružaju se potpuno besplatno.

Iskusni treneri u glavnom i drugim gradovima drže treninge na različite teme, kako na osnovnom, tako i na naprednom nivou. Donatorska sredstva usmerena u ove svrhe su i dalje nedovoljna a same organizacije nemaju dovoljno jake finansijske kapacitete da plate same za treninge. Trening material je dostupan na srpskom jeziku, ali nedostaju prevodi na jezike manjina.

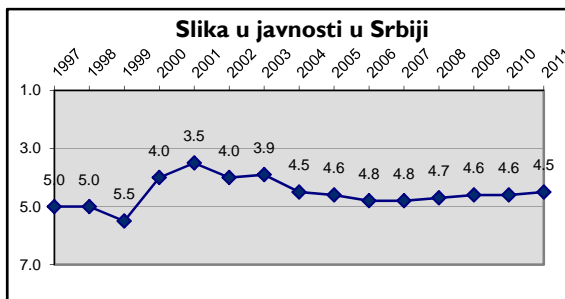
Lokalne organizacije koje obezbeđuju grantove se polako razvijaju i već pružaju osnovnu finansijsku podršku novim i organizacijama u razvoju širom zemlje. Ministarstvo omladine i sporta je izabralo 25 organizacija koje će dodeljivati grantove za više od 200 malih omladinskih organizacija i neformalnih grupa u 2011. Koncept fondacija zajednice je raspravljan ali još uvek neprimenjen.

Koalicije i mreže nastavljaju da aktivno pružaju informacije, podršku i dobru osnovu za zajedničke inicijative i zagovaračke aktivnosti u 2011.godini. Mreža nevladinih organizacija u Srbiji (FENS) predstavlja 500 organizacija. Druge istaknute koalicije i mreže okupljaju organizacije oko nadzora javnih finansija, pomirenja, ruralnog razvoja, omladinskih tema, slobodnog pristupa informacijama, ekoloških tema i decentralizacije. Međunarodni donatori takođe podržavaju i često potenciraju formiranje koalicija.

Partnerstva između Vlade i OCD-a zasnovana na donacijama, obezbedila su značajna finansijska sredstva za oba sektora u 2011.godini. Veliki broj projekata finansiranih od strane EU u Srbiji

obuhvataju i partnerstva između lokalnih vlasti i OCD-a. U isto vreme, korporativni sektor takođe postaje značajan kao donator i partner za OCD-e. U 2011. dobitnici Virtus nagrade za društveno odgovorno poslovanje (CSR) su između ostalih i Erste banka za podršku u razvoju omladinskih programa i Fond B92 za prikupljanje hrane za enklave kosovskih Srba.

SLIKA U JAVNOSTI: 4.5

Dok lokalni i regionalni mediji pozitivno predstavljaju i promovišu rad i ulogu civilnog društva, sektor je vrlo loše prikazan od strane nacionalnih medija. Procena stanja OCD-a je pokazala da u 2011. godini, 41% organizacija u Srbiji osetilo da mediji imaju pozitivan stav prema OCD-ima, a 30% veruje da mediji predstavljaju u istoj meri i pozitivnu i negativnu stranu rada OCD-a; 17% veruje da su mediji ili

nezainteresovani ili imaju potpuno negativan stav prema radu OCD-a. U isto vreme, 65% OCD-a je potvrdilo da je saradnja sa lokalnim medijima mnogo lakša u odnosu na saradnju sa nacionalnim medijima, dok 23% smatra da je podjednako teško raditi i sa lokalnim i sa nacionalnim medijima. Javni servisi obezbeđuju daleko manju pokrivenost nego privatne medijske kuće.

U 2011. godini, 89% OCD-a je sarađivalo ili imalo neki kontakt sa lokalnim ili nacionalnim medijima, dok 11% nije imalo nikakvu medijsku promociju. Organizacijama je potrebna edukacija na polju medijskih odnosa i odnosa sa javnošću. Samo nekoliko OCD-a ima profesionalno osoblje u ovim oblastima. Novinari takođe prepoznaju nedostatak informacija i znanja o radu civilnog sektora.

OCD-i pojačano koriste društvene medije za promociju svojih aktivnosti, prikupljaju podršku putem online peticija i tako grade bazu podrške. Društvena mreža Facebook je naročito popularna u Srbiji. Sa preko 3 miliona korisnika (42% ukupne populacije i 75% ukupnog broja korisnika interneta), Facebook je postao moćno promotivno i zagovaračko sredstvo za veliki broj OCD-a.

Dok je još uvek generalno negativna, slika OCD-a u javnosti, naročito lokalnih, čini se da se popravlja. Javni nastupi 4 lidera u sektoru, sredinom 2011. godine, u emisiji Utisak nedelje - jedne od najgledanijih TV emisija, je međutim ugrozila sliku civilnog sektora u javnosti. Ovi predstavnici su optuživali jedan drugog za zloupotrebu sredstava i odnosa sa političkim partijama, podstičući javnu debatu u Srbiji o kredibilitetu sektora. Sa druge strane, naponi lokalnih inicijativa i pružanje usluga dobili su značajnu podršku na lokalnom nivou. Međutim, većina populacije i dalje nastavlja ili da poistovećuje čitav sektor sa pojedincima ili nema nikakvo interesovanje i stav povodom rada OCD-a.

Lokalne i nacionalne vlasti u Srbiji ubrzano prepoznaju ulogu OCD-a, što je i rezultiralo poboljšanom međusektorskom saradnjom. Biznis sektor i dalje okleva u uspostavljanju i iniciranju saradnje sa OCD-ima, a međunarodne kompanije ostaju lideri na polju društveno odgovornog poslovanja u zemlji. Godišnje Virtus nagrade za najbolji CSR program u zemlji pomažu unapređenje kredibiliteta OCD-a među istaknutim kompanijama.

Grupa OCD-a je 29. juna 2011. godine usvojila Etički kodeks organizacija civilnog društva u Srbiji koji definiše vrednosti i principe rukovođenja organizacije. Do decembra 2011., 100 organizacija je potpisalo ovaj kodeks. Grupa srpskih iskusnih lidera u sektoru razvila je ovaj kodeks nakon održanog treninga od strane poznatog međunarodnog konsultanta u ovoj oblasti. Dok je sam kodeks podstakao diskusiju o odgovornosti i transparentnosti upravljanja unutar samog sektora, sami rezultati će se tek videti.

Samo najjače organizacije objavljuju godišnje izveštaje na svojim internet stranicama. Međutim, država prikuplja finansijske podatke o svim OCD-ima i objavljuje ih na internet stranici Agencije za privredne registre RS.

Indeks održivosti organizacija civilnog društva (IO OCD) je ključno analitičko sredstvo kojim se meri napredak civilnog sektora u regionima Centralne i Istočne Evrope i Evroazije. Indeks prati napredak civilnog sektora u dvadeset devet zemalja i to u prethodnih petnaest godina. Indeks ispituje celokupno povoljno okruženje civilnog društva, fokusirajući se na njegov pravni okvir, organizacione kapacitete, finansijsku održivost, zagovaranje, pružanje usluga, infrastrukturu i sliku u javnosti. Svaka od ovih dimenzija je ocenjena na skali od 1 do 7, gde 1 ukazuje na veoma napredni, a 7 veoma nizak nivo razvoja. Indeks je razvijen od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) u partnerstvu sa lokalnim organizacijama u svakoj od zemalja u kojima se sprovodi.

Za više informacija možete kontaktirati tim Nacionalne koalicije za decentralizaciju putem e-mail adrese: info@decentralizacija.org.rs

Englesku verziju Indeksa održivosti organizacija civilnog društva 2011 za Centralnu i Istočnu Evropu možete preuzeti putem linka: http://transition.usaid.gov/locations/europe_eurasia/dem_gov/ngoindex/

OCENE INDEKSA ODRŽIVOSTI OCD ZA 2011

DRŽAVA	Zakonsko okruženje	Organizacioni kapacitet	Finansijska održivost	Javno zagovaranje	Pružanje usluga	Infrastruktura	Imidž u javnosti	Održivost OCDa
GRUPA SEVER								
Češka	2.8	3.0	3.2	2.1	2.4	2.8	2.4	2.7
Estonija	1.7	2.3	2.4	1.7	2.3	1.6	1.9	2.0
Mađarska	-	-	-	-	-	-	-	-
Letonija	2.3	3.0	3.3	2.1	2.5	2.4	3.2	2.7
Litvanija	2.2	2.9	3.2	2.0	3.4	3.0	2.6	2.8
Poljska	2.2	2.6	2.7	1.7	2.2	1.7	2.2	2.2
Slovačka	2.8	3.0	3.4	2.5	2.5	2.3	2.4	2.7
Slovenija	3.3	3.8	4.4	3.5	3.5	3.6	3.7	3.7
<i>Prosek</i>	2.5	2.9	3.2	2.2	2.7	2.5	2.6	2.7
GRUPA JUG								
Albanija	3.9	3.9	4.6	3.6	3.7	4.0	3.8	3.9
Bosna	3.4	3.4	4.8	3.1	3.9	3.8	3.3	3.7
Bugarska	2.2	4.4	4.6	2.7	3.2	3.3	3.2	3.4
Hrvatska	2.9	3.0	4.3	3.1	3.2	2.7	3.0	3.2
Kosovo	3.5	3.8	4.7	3.8	3.9	3.7	3.8	3.9
Makedonija	3.2	3.7	4.5	3.3	3.8	3.3	4.0	3.7
Crna Gora	3.5	4.3	4.9	3.5	4.0	3.9	4.3	4.1
Rumunija	3.6	3.5	4.3	3.4	3.1	3.2	3.6	3.5
Srbija	4.1	4.3	5.4	3.6	4.2	3.7	4.5	4.3
<i>Prosek</i>	3.4	3.8	4.7	3.3	3.7	3.5	3.7	3.7
EVROAZIJA: Rusija, Zapadne NND i Kavkaz								
Jerermenija	3.9	3.9	5.2	3.4	3.9	3.5	4.0	4.0
Azerbejdžan	4.7	4.5	5.5	4.6	4.6	4.4	4.8	4.7
Belorusija	6.9	5.1	6.5	5.8	5.5	5.4	5.9	5.9
Gruzija	3.3	4.1	5.0	4.3	4.1	4.3	4.1	4.2
Moldavija	4.2	4.0	5.0	3.6	4.4	3.6	4.0	4.1
Rusija	4.5	4.3	4.8	4.0	4.2	4.0	4.7	4.4
Ukrajina	3.5	3.5	4.3	2.6	3.3	3.4	3.6	3.5
<i>Prosek</i>	4.4	4.2	5.2	4.0	4.3	4.1	4.4	4.4
CENTRALNA AZIJA								
Kazahstan	3.9	4.2	4.6	3.9	4.0	3.7	4.1	4.1
Kingistan	3.9	4.3	5.3	3.2	4.0	3.7	4.1	4.1
Tadžikistan	4.9	4.5	5.6	4.8	4.4	4.5	4.5	4.7
Turkmenistan	6.2	5.3	6.0	6.0	5.2	5.2	5.5	5.6
Uzbekistan	6.0	5.5	6.2	5.9	5.4	5.6	5.6	5.7
<i>Prosek</i>	5.0	4.8	5.5	4.8	4.6	4.5	4.8	4.8
<i>Evroazija i Centralna Azija</i> <i>Prosek</i>	4.7	4.4	5.3	4.3	4.4	4.3	4.6	4.6

“-., = Usled logističkih problema, ocene nisu bile prijavljene za ovu godinu